

На самом крају августа на Бледу у Словенији одржан је пети по реду „Бледски стратешки форум“, скуп који је окупио око 400 политичара, економиста, привредника и научника из целог света, међу којима и Колина Пауела, бившег министра одбране САД, генералног секретара Арапске лиге Амр Мусу, и Ива Петерма, премијера Белгије, која тренутно председава ЕУ. Скуп су 30. августа отворили званичници Словеније – министар спољних послова Самуел Жбогар, премијер Борут Пахор и председник Данило Тирк, а поред њих учешће у дискусијама су поред осталих узели и државна секретарка у министарству спољних послова Индије Пренет Каур, министри спољних послова Турске и Луксембурга, Ахмет Давотоглу и Жан Аселборн, министри спољних послова Мађарске и Словачке, Петер Балаш и Мирослав Лајчак као и генерални секретар ОЕБС-а Марк Перин де Бришамбо.

Учесници форума су, како је саопштено, расправљали о разним „изазовима“ предстојеће деценије – о енергетској обнови, оживљавању привреде, „трансформацијској моћи интернета“. Поред осталог, расправљало се и о Балкану и Србији на панел дискусијама "Јачање привредног повезивања Западног Балкана као помоћ у изласку из кризе", и "Економски изазови Западног Балкана". Међутим, иако је Бледски форум окупио неке од најутицајнијих светских и европских званичника, на њему није било представника политичког живота Србије. Министар спољних послова Србије Вук Јеремић отказао је учешће, како је образложио, због заузетости другим пословима. Учесће је отказао и председник Привредне коморе Србије, а у раду форума је учествовало само неколико представника појединих српских привредних организација.

О Балкану, а уједно и о Србији расправљало се и на панелу „Поверење на Балкану“, чији су учесници били министри спољних послова БиХ Свен Алкалај, Хрватске Гордан Јандроковић, такозвани министар за европске интеграције Косова Бесим Бећај и потпредседник Центра за иновације америчког Мировног института Данијел Сервер. Учесници ове дискусије закључили да је Србија кључ стабилности у региону, али је Сервер, који је био и најкритичнији према улози Србије, указао је да би Београд „морао да престане да се бави тиме да поврати оно што је изгубљено у време Слободана Милошевића, а пре свега Косово, и да се посвети својим европским амбицијама.“ Према Серверовим речима, Србија би на тај начин деблокирала и европску перспективу БиХ, која је упала у "замку" дејтонског уставног поретка који је неопходно реформисати.

Са Сервером се сагласио и шеф дипломатије БиХ Свен Алакалај, који је изразио наду да ће октобарски избори у његовој земљи бити прилика за напредак државе ка евроатлантским интеграцијама. Алакалај је навео да је "чланство у ЕУ је важна перспектива за БиХ, али да је тренутно приоритет пре свега НАТО", под чијим би се окриљем очувао „суверенитет и територијални интегритет БиХ и спречили узроци било каквог референдума". У овој дискусији учествовао је и такозвани министар за европске интеграције Косова Бесим Бећај, који је казао да „Косово као најмлађа држава у региону уопште нема европске перспективе и да да Приштина од Брисела очекује снажније подстицаје кад се ради о хватању воза за ЕУ.

На панелима Бледског форума могло се чути још доста значајних мишљења, али како је пише лондонски „Економист“ [\[1\]](#), на већини конференција је много занимљивије оно што се незванично говори и дешава по ходницима. „Економист“ наводи да се из незваничних разговора на Бледу могло закључити да унутар ЕУ постоји „огромна фрустрација“ поводом ситуације у БиХ, односно досадашњег несупеха наметања уставних реформи и ревизије Дејтонског уговора. Поводом тога, на Бледу је увелико кружио незванични план да се после октобарских избора у БиХ предузме нова врста међународног ангажмана, за који треба придобити и Русију и Турску. По тој идеји, насталој на искуству пропалог „Бутмирског процеса“, нови процес унификације БиХ би требао да води међународни представник који би имао исту улогу као Марти Ахтисари приликом ранијих „преговора“ о Косову, коме би онда све три босанске стране учиниле „болне уступке“, пошто већ једни другима то не желе или не могу да учине.

„Економист“ наводи да су учесници Бледског форума фрустрирани и садашњом политиком Србије, а да је „општи осећај да Србија за сада успева да вешто маневрише између два тешка проблема – Косова и чланства у ЕУ, тако да су сада „све очи фокусиране на оно што ће Србија следеће урадити“.

Како наводи „Економист“, Данијел Сервер је, коментаришући садашњу спољну политику наше државе, која очигледно не одговара земљама Запада, ма колико била помирљива, незванично рекао да је у случају Србије време за „строгу љубав“ (tough love). Овај израз у енглеском језику означава када се неко строго и оштро односи према другој особи, према којој гаји осећања љубави или привлачности, са намером да јој помогне на дужој стази. То би се најбоље могло објаснити примером родитеља који строго васпитавају своју децу у циљу њихове будуће добробити. На срећу, на Бледу није било никог из Србије ко би такву врсту „љубави“ могао да узврати. А да ли ће Србија успети да се извуче из гвозденог загрљаја који јој је припремљен, показаће наредни дани.

Поруке са Бледа

Пише: Младен Ђорђевић
понедељак, 06 септембар 2010 17:59

[1] <http://www.economist.com/node/21010314>